

PSIA EMERYTURA

st. sierż. Agnieszka Wiśniewska

Zakład Kynologii Policyjnej CSP

W dniu 19 sierpnia 2021 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw¹, w której zawarto m.in. regulacje dotyczące sytuacji psów policyjnych po wycofaniu ich z aktywnej pracy w Policji.

Aktem wykonawczym dla tej ustawy jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie psów służbowych i koni służbowych w Policji², które precyzuje zawarte w ustawie informacje.

Fot. 1. Pies służbowy, owczarek belgijski malinois.
Fot. A. Walasek.

Każdego roku do służby w Policji przyjmowanych jest około stu psich funkcjonariuszy. W latach 2018–2021 liczba ta wyniosła średnio 98 osobników. W 2021 r. do służby w Policji przyjęto 114 psów. Podobnie jest z wycofywaniem psów policyjnych ze służby. Z danych z lat 2016–2021 wynika, że wycofano ze służby średnio 120 psów rocznie, przy czym w 2021 r. liczba ta wyniosła 99 osobników.

Łączna liczba aktywnych psich policjantów zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi 908 (z wyłączeniem psów do badań osmologicznych).

Po wielu latach poszukiwań najlepszej drogi postępowania z psami służbowymi kończącymi służbę w Policji znaleziono optymalne rozwiązania dbające o dobrostan psich emerytów oraz ich bezpieczną starość. Wprowadzono konkretne zasady regulujące wszystkie aspekty szeroko pojętej opieki nad psami wycofanymi z użycia.

Nasuwa się pytanie, kiedy i w jakich przypadkach czworonożny funkcjonariusz może skorzystać z prawa do psiej „emerytury”. Otóż przysługuje ono każdemu psu policyjnemu wycofanemu z użycia. W przeważającej liczbie przypadków przesłanką do wycofania psa jest jego wiek, który ustawowo wynosi 9 lat. Ponadto bardzo rzadko występującymi w praktyce, lecz uwzględnionymi w ustawie, przesłankami do wycofania zwierzęcia ze służby są: trwała utrata sprawności użytkowej, stan chorobowy nierokujący poprawy, a także brak postępów w szkoleniu, co uniemożliwia osiągnięcie właściwego poziomu wyszkolenia.

Należy pamiętać, że psy wycofane podczas odbywania pierwszego kursu, jakiemu zostają poddane w służbie, podlegają wymianie lub zwrotowi sprzedawcy na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym i takim psom nie przysługują opisywane w niniejszym artykule prawa „emerytalne”.

Psy służbowe, które zostały wycofane z użycia, w dalszym ciągu będą znajdowały się na stanie jednostki organizacyjnej Policji, przez którą zostały zakupione, lub innej jednostki organizacyjnej Policji wskazanej przez Komendanta Głównego Policji. Nadzór nad nimi sprawować będzie kierownik tej jednostki.

Opiekunem takiego psa w pierwszej kolejności może zostać jego dotychczasowy opiekun pod warunkiem złożenia pisemnej deklaracji woli sprawowania opieki. Następny w kolejce do przejęcia opieki nad psem odchodzącym na „emeryturę” może być inny opiekun psa służbowego. W tym przypadku również konieczne jest złożenie pisemnej deklaracji woli sprawowania opieki nad psem. W sytuacji, gdy pies służbowy nie zostanie przekazany żadnemu z dwóch wyżej wymienionych potencjalnych opiekunów, następnym kandydatem do podjęcia nad nim opieki jest inny policjant lub pracownik Policji, emerytowany policjant lub policjant zwolniony ze służby, który ma ustalone prawo do inwalidzkiej renty policyjnej. Tu również wymagana jest pisemna deklaracja woli sprawowania opieki, a także posiadanie właściwej wiedzy w zakresie utrzymania psa. W przypadku gdy chętnych do przejęcia opieki nad psem służbowym wycofanym z użycia jest więcej (wyłączając dotychczasowego przewodnika tego psa), przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne.

W razie śmierci opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia opiekunem tego psa w pierwszej kolejności może zostać członek rodziny, który wraz ze zmarłym prowadził wspólne gospodarstwo domowe, również pod warunkiem złożenia pisemnej deklaracji.

Jeśli żadna z powyższych możliwości nie zostanie zrealizowana, opiekę nad psem sprawuje jednostka organizacyjna Policji, na której stanie ten pies się znajduje, lub inna wskazana przez Komendanta Głównego Policji, a kierownik tej jednostki wyznacza opiekuna. Może on powierzyć opiekę nad takim psem organizacji społecznej, która posiada w swoich zadaniach ochronę zwierząt. Każdy opiekun, który wziął na siebie odpowiedzialność opieki nad psem wycofanym z użycia, musi zapewnić mu prawidłowe warunki utrzymania, które szczegółowo opisane są w ustawie.

Żywnienie „emerytowanych” psów policyjnych jest dożywotnio finansowane przez jednostkę organizacyjną Policji, na której stanie ten pies się znajduje. Odbywa się ono na podstawie normy, która jest dobową ilością karmy przypadającą na psa. W przypadku psów wycofanych z użycia norma ta jest odpowiednio obniżona. Norma może zostać podwyższona, jeśli lekarz weterynarii stwierdzi taką konieczność, co może mieć związek z zastosowaniem specjalnej diety lub karmy leczniczej. Opiekun psa-emeryta celem pokrycia kosztów jego żywienia otrzymuje równoważnik pieniężny w formie ryczałtu wypłacanego co miesiąc z góry. W przypadku gdy żywienie psa z różnych przyczyn nie zostało zrealizowane, konieczny jest proporcjonalny zwrot wypłaconego uprzednio ryczałtu.

Podobnie rzecz ma się w kontekście opieki weterynaryjnej, jaka przysługuje psom wycofanym z użycia. Koszty zabiegów zarówno profilaktycznych, jak i leczniczych,

a także leków bądź utylizacji zwłok w całości pokrywane są z budżetu Policji. Zabiegi te przeprowadzane są według wytycznych lekarza weterynarii. Konieczność przeprowadzenia leczenia psa musi być uprzednio uzgodniona z kierownikiem jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się pies, lub z upoważnioną przez niego osobą. W nagłych przypadkach, gdy rolę odgrywa czas, można pominąć wcześniejsze ustalenia, jednakże należy niezwłocznie o tym poinformować osoby odpowiedzialne.

Opiekun psa-emeryta ma obowiązek powiadomić kierownika jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, o zmianie stałego miejsca przebywania psa oraz o zmianie miejsca przebywania psa trwającej dłużej niż 30 dni, z wyłączeniem obiektów należących do tej jednostki organizacyjnej Policji.

Konieczne jest także przekazanie informacji o śmierci zwierzęcia lub niezwłocznej konieczności przeprowadzenia eutanazji.

Ponadto w ramach nadzoru nad psem-emerytem opiekun lub organizacja opiekująca się nim będą mieli obowiązek okazać psa na żądanie osoby upoważnionej. W razie naruszeń w wymogach utrzymania zwierzęcia, możliwe będzie jego odebranie.

Bardzo istotną kwestią jest to, że na wniosek opiekunów psów-emerytów, które zostały wycofane ze służby przed wejściem w życie ustawy, Komendant Główny Policji może wyrazić zgodę na objęcie ich takim samym wsparciem, jak te, które kończą służbę po wejściu w życie nowych regulacji.

Pies służbowy wycofany z użycia może być utrzymywany w miejscu zamieszkania opiekuna, na terenie jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie się znajduje, bądź też innej wskazanej przez Komendanta Głównego Policji, a jeśli opiekę nad psem sprawuje organizacja, to w miejscu prowadzenia przez tę organizację działalności. Zapewnienie na mocy ustawy opisanej wyżej opieki dla psich „emerytów” stwarza możliwość zagwarantowania im odpowiednich warunków życiowych i utrzymania ich w komforcie do ostatnich dni. Stanowi to adekwatne podziękowanie za zaangażowanie w służbę na rzecz obywateli.

¹ Dz. U. poz. 1728.

² Dz. U. poz. 2467.

Summary

Dogs' retirement

After many years of searching for the best way of dealing with service dogs which terminate their service in the Police, there were found the optimal solutions relating to the welfare of dog pensioners and their safe senility. There were introduced the specific principles regulating all the aspects of retired dogs' care in the broad sense. It was possible thanks to the amendment to the Act of the Police, which guaranteed proper living conditions for service dogs, starting from their transition into retirement up to the last days of life. Those changes constitute an adequate gratitude for the involvement in the service in favour of citizens.

Tłumaczenie: Katarzyna Olbryś